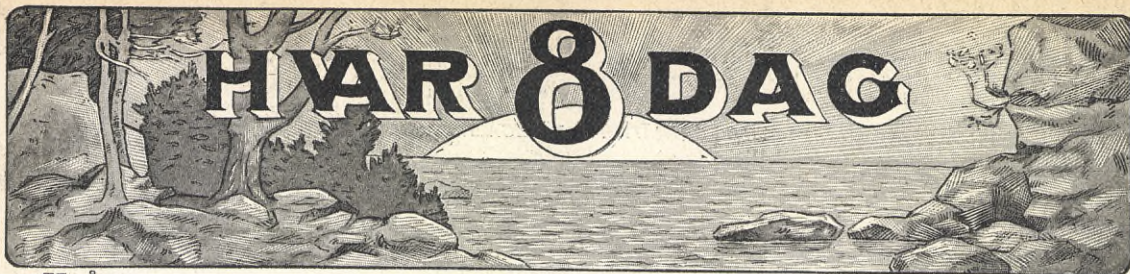

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

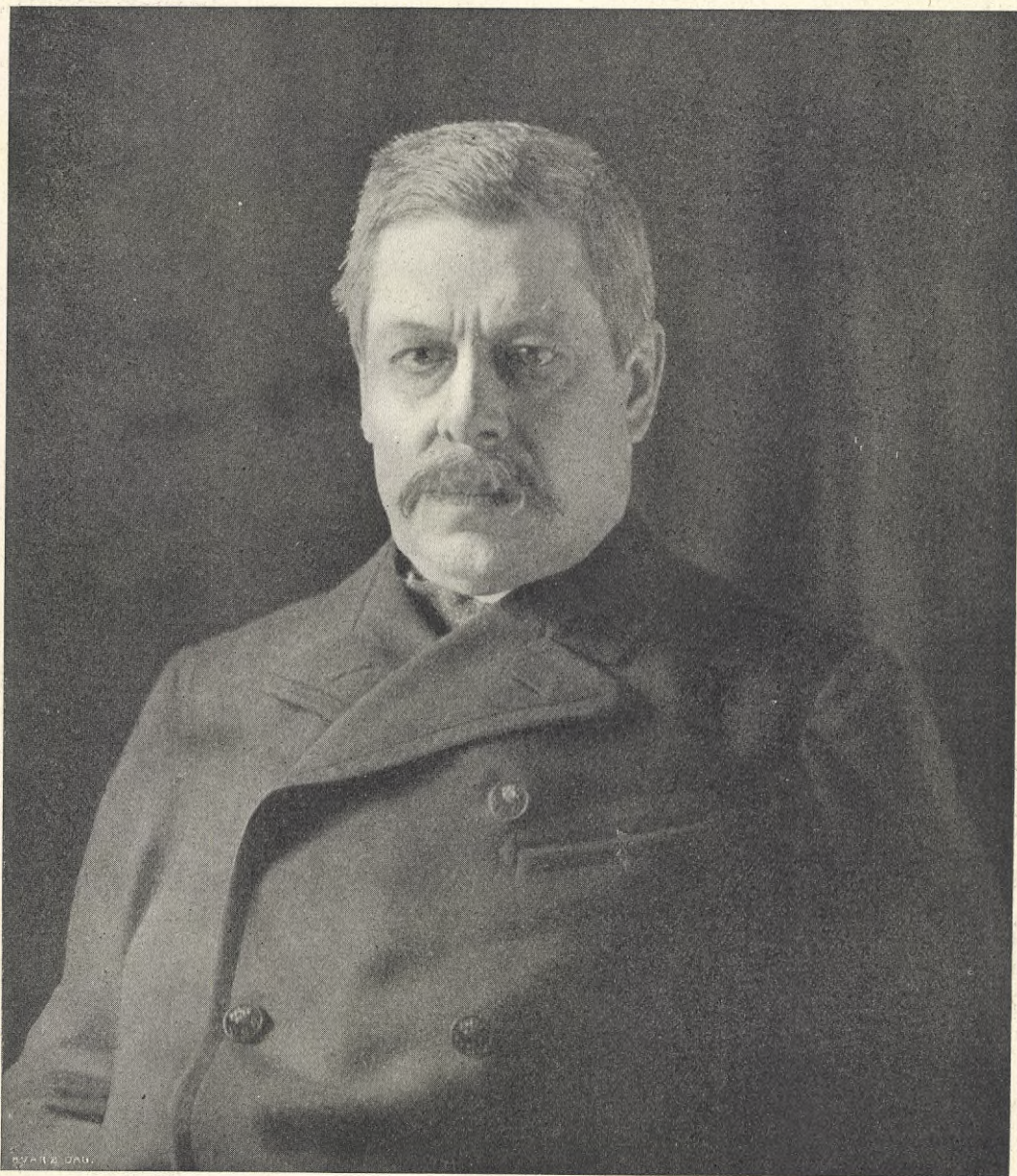
DEN 27 AUGUSTI 1905.

N^O 48

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: E. A. Günther. — Albert Edelfelt. † — Gästspel. — Ourö. — Sveriges yngsta kvinnliga simmagister. — Graffyndet å Kulla Gunnarstorp. — Snapshots från de stora mästerskapstävlingarne i Helsingborg. — Den räddade Ziegler-expeditionen. — En världshistorisk grupp fotografi. — "Hans sista marsch" af Wolodja. — Veckans porträtgalleri. — Kejsar Franz Joseph general i svenska armén. — Bellmansfest i Amerika. — Från Nordiska skolmötet i Köpenhamn.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1905.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kom. A.-B. Renat Sjöströmström Södm.-714

E. A. GÜNTHER.
ÖFVERDIREKTÖR OCH CHEF FÖR PATENTVERKET.

ERNST AXEL GÜNTHER.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Under de senare åren ha i vårt land utkämpats och utkämpas allt jämnt häftiga sociala strider. Den ena sträjken och den ena lock-ouren aflöser den andra. En stor osäkerhet råder till följd däraf inom många grenar af industrien och handeln, en osäkerhet, hvai- genom hela landet blir lidande.

Det är de stora dagliga tidningarne förbehållet att, allt efter deras hållning, göra sina kommentarier och reflexioner till de oroväckande sociala stridigheterna. H. 8 D., som håller sig fjärran från dagspolitiken, nöjande sig med att i ord och bild gifva idel omväxlande och — hvem vet? — kanske kulturhistoriskt värdefulla fakta häraf, kan endast uttrycka sitt beklagande öfver sakernas bedröfliga tillstånd.

Dock må det tillåtas oss att säga så mycket, som att man måhända med en smula god vilja, än på det ena och än på det andra hållet, skulle kunna komma lättare öfverens än nu. Arbetarne se kanske alltför ofta i arbetsgifvarne endast ett slags fiender, hvilka icke tänka på annat än att utsuga sina underordnade, och ha icke öga för kapitalets nödvändighet i en eller annan form. Och arbetsgifvarne ha kanske icke alltid förstått att sätta sig in i den moderna tidens rörelser, uppskatta icke människovärdet, som sig bör, ha icke tillräcklig aktning för individen.

Hufvudstaden har i sommar hemsökts af en långvarig konflikt inom byggnadsbranschen. Grundläggarna ha lämnat sina spött och sina pålkranar, tegelbäranne och murarne ha gått sysslolösa. Massor af hus, som skulle bli färdiga till i höst, stå nu, som de stodo i våras. Och ändå hade det så väl behöfts, att Stockholm erhållit många nya våningar, och att härigenom möjligen hyrorna gått något ner. Sveriges hufvudstad är nämligen, som bekant, fasanfull dyr att bo i, icke minst på grund af de höga hyrorna. Skulden härtill är delvis kommunens egen. Drätsel-nämnden har nämligen bedrifvit en tomtpolitik, som visserligen låter Stockholms stads finanser te sig i ett blomstrande skick, men som samtidigt uppdrifvit tomtprisen och därigenom hyrorna till onaturlig höjd. Många andra omständigheter ha för öfrigt inverkat till detta förhållande, hvilka låtit en mängd oordnade förstadsamhällen uppstå rundt om Stockholm, på de icke alltför välbelägna platser där staden eller staten icke lagt beslag på marken — och sammarens långvariga byggnadskonflikt har utan tvifvel ytterligare förvärrat ställningen.

På torsdagen i förra veckan blef emellertid den sorgliga byggnadskonflikten löst, och på fredagen upptogs arbetet åter af resp. fack. Glädjen var nog stor, både inom arbetsgifvare- och arbetarekretsar, men man kan icke fördölja, att stridens efterverkningar komma att erfaras i lång tid.

Freden har afslutats efter underhandlingar mellan delegerade från de olika byggnadsfacken, och dessa underhandlingar ha försiggått under öfverdirektören och chefen för patentverket *Ernst Axel Günthers* ordförandeskap. Det är utan tvifvel denne begåfvade, skicklige och ömhjärtade personlighet, som man har att tacka för, att byggnadskonflikten i hufvudstaden sent omsider fått ett slut. Uteslutande af intresse för saken har öfverdirektör G. åtagit sig ordförandeskapet och utarbetat ett medlingsförslag, hvilket legat till grund för underhandlingarne. Och man kan lätt tänka sig de svårigheter, som äro förknippade med ett dylikt medlareskap mellan två stridande parter. Ännu på torsdagens sammanträde ägde långa diskussioner och åtskilliga jämkningar rum, innan handlingarne undertecknades.

Ernst Axel Günther är född den 28 sept. 1850 i Stockholm. Fadern var en af rikets herrar, justitiestatsministern, justitierådet Klas Efraim Günther, bekant för frisinnade åsikter och stor karaktärsfasthet. Modern, f. Grewesmühl år 1824, är ännu i lifvet.

G. aflade mogenhetsexamen 1869 i dec. och blef student i Uppsala 1870. Han absolverade jur. preliminärexamen 1871 och examen till rättegångsverken 1875 samt blef s. å. e. o. notarie i Svea hofrätt. 1877 utnämndes han till vice häradshöfding.

G., som 1866 blef t. f. sekreterare i kommerskollegium, utnämndes 1891 till sekreterare därstädes, samt blef 1893 t. f. kommerseråd och byråchef. Ut-nämningen till den ordinarie befattningen som kommerseråd följde 1897, hvarpå den ovanligt dugande och flitige mannen 1904 utnämndes till öfverdirektör och chef för k. patentverket.

G. har suttit i en mängd kommitéer, bl. a. 1892 i kolerakommissionen och vidare på 1890-talet i sprängämneskommittén och i passagerareångfartygskommittén.

Han är för närvarande ordförande både i skeppsmättningskommittén och i finansdepartementets tullkommisson, som bl. a. uppgör förslag till öfverens-kommelse om handelsförhållanden mellan olika länder.

Det är icke första gången, som G. nu bidrager till lösandet af en arbetskonflikt: Han har förut under de senare årens lopp uppgjort löneregringsafstal inom bageri- och bryggerifacken samt inom kvarnindustrien, hvilket allt bevisar hans klokhet och förmåga som utredande medlare.

I midten af sept. kommer G. att som svenska regeringens ombud bevisa en patentkongress i Liège, och i midten af oktober deltar han som regeringens delegerad vid en sjörättkongress i Bryssel, hvilken från februari ajournerats till dess.

O. R.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Klitoth: Bengt SUÖVERSPARRE.

ÖFVERDIREKTÖR GÜNTHER I SITT ÄMBETSNUM.

ALBERT EDELFELT.
Efter porträtt taget för H. 8 D.

Man vill inte tro att det är sannt. Man har så svårt att tänka sig att han är borta. Inför denna bår jäfvas det hårda ordet, att ingen är omistlig.

Ty med honom förlorade Finland sin bästa röst därute i Europa. Klangen af denna ensamma stämma trängde djupare och hördes vidare än massdeputationernas tusende tungor. Så länge Albert Edelfelt lefde, hade "De tusen sjöars land" städse ett ord med i laget därute, och ett ord, som man tog hänsyn till.

Af svensk härstamning, såsom hvarje finländare af betydighet, drog han vid unga år ut i främmande land för att med pänsel och palett kämpa sig fram till ära och glans. Och han fick hvad han sökte, striden blef lätt för honom. Han var ett söndagsbarn, hvilken icke behöfde sträfva i skuggan. Framgången kom tidigt och lämnade honom aldrig. Han gick bort från oss midt i solskenet.

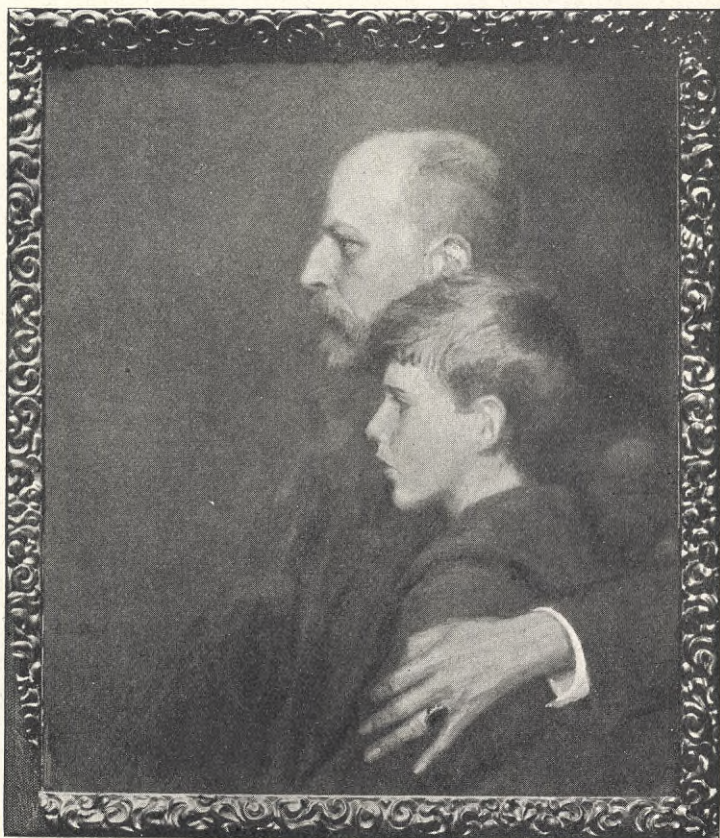
Denne man, som färdades så vida och som gick så långt, fick dö hemma på sitt Haikko, ibland denna leende skärgårdsnatur, som han älskade så högt. Jag har gästade hans

sommarhem, den trefna villan, hans tillfälliga atelier, dit hans modeller kommo i sydväster och huckler, brynta af sol och saltvatten, präktiga typer för det karga, värdiga Finland. Och sällan såg jag en fläck på jorden, så förnämt stilla, så lyckligt leende, så angenäm att minnas som villa Haikko!

* * *

Karl Wählin skref en gång om den döde: "Edelfelt är adelsmannen i den generation af skandinaviska artister, till hvilken han hör -- denna generation, som tillfört de skandinaviska länderna glansen af så mycken berömmelse. Hans finhet är medfödd natur. Det banala, smaklösa är honom lika främmande som det grofhyllade, osköna. Det råder en oafbruten vaxverkan mellan hans lifliga intelligens, hans känsliga öga och hans skickliga hand. Därför ligger det så mycket mening uti hvad han målar, och därför får han fram allt hvad han vill uttrycka".

Ingen af de skandinaviska målarna har lyckats förvärfva en sådan universell ryktbarhet som Edelfelt. Från tsaren i St Petersburg till Pasteur i Sorbonne täflade furstar och lärda, statsmän och artister om att porträtteras af honom. Under dylika förhållanden hade flertalet nedsjunkit till fashionabla kosmopolit-

ETT AF ALBERT EDELFELTS YPPERSTA PORTRÄTT I OJLA: Professor Pietro Krohn med sin son.

målare med höga pris. Men Edelfelt förlorade aldrig sin nationalitet, rycktes aldrig upp med rötterna ur Finlands jord. Hans flesta motiv falla inom finsk-svenska gränser. Alltifrån hans fagra ungdomsskapelse Drottning Blanka drager där fram ett oändligt tåg af nationella gestalter, näfverskodda bönder, kantelespelerskor, stockflötare, fiskare samt de kärft hårdhända hjältarne uti Svenska Bilder och Fänrik Ståls Sägner. Dessa båda svenska epos hafva, såsom bekant, illustrerats af Albert Edelfelts hand. Att göra bilder till ord är ju ett af de vanligaste företag, ty läsarens fantasi tvekar ofta huruvida den skall följa pännans eller ritstiftets ledning. Men Edelfelt har lyckats lika fullständigt som Erik Werenskiöld gjort det uti sina teckningar till norska folksagor. Den svenska storhetstidens koryfée liksom den barska kohorten i Finlands sista strid hafva framställts på ett sätt, sådant att vi ej kunna tänka oss den annorlunda. Hädanefter är Edelfelts namn oupplösligt förbundet vid Runebergs och Snoilskys.

Och nu har han själf slutit sig till skaran af hädangångna stora. Han gick bort i solskenet, midt uppe i sin gärning, vid stranden af det haf, där han lekt som barn.

EN BLYERTSTECKNING AF ALBERT EDEL FELT. Kliché: Bengt Sjöfverparre.

Han gaf mig en gång en teckning, föreställande en gråtande flicka. Jag tycker det är lämpligt att reproducera den här då vi nu rista korset öfver hans namn. Farväl Albert Edelfelt!

MARI MIHI.

GÄSTSPEL.

En af Köpenhamns mest framstående skådespelerskor, fru Betty Nansen, vistas f. n. i Stockholm, där hon den 1 september skall börja en serie gästuppträdanden å Svenska Teatern.

Fru N., hvilkens flicknamn är Müller, tillhörde först Kasinoteatern i Köpenhamn och har sedan uppträdt å K. Teatern och Dagmar-teatern därstädes. Förliden säsong var hon meddirektris på Folkteatern.

Sedan 1896 är den talangfulla artisten gift med förrättaren Peter Nansen, direktör för Nordens största bokförlag, Gyldendahlske Forlag.

Fru N. är bekant för sin utomordentliga förmåga att skildra den moderna kvinnan. Hon framställer helst stora personligheter, men uppträder äfven i den lättare franska komedien.

Efter porträtt.

BETTY NANSEN.

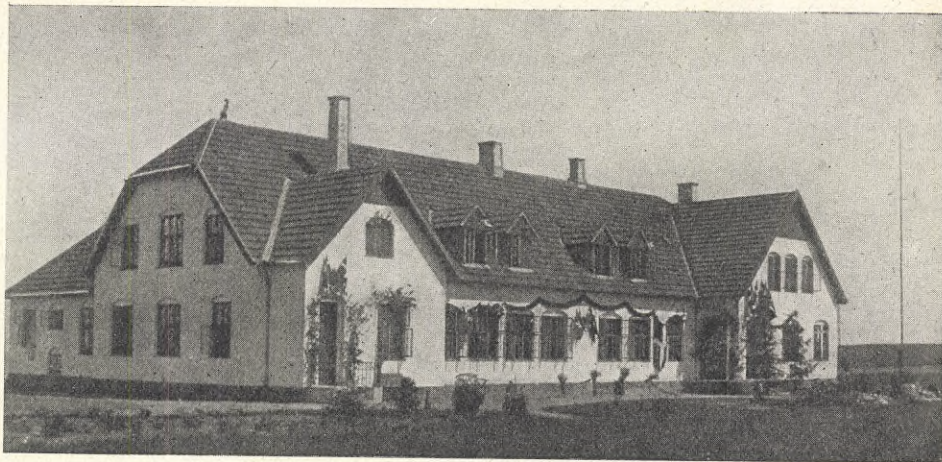
Kliché: Bengt Sjöfverparre.

OURÖ.

ETT IDEALHEM FÖR RÄDDNING AF MINDERÅRIGA FÖRBRYTARE.

Det är ett känt och erkänt förhållande att Danmark bland de skandinaviska länderna intager första rangen i fråga om institutioner till värlösa barns skydd.

Att initiativet till en nordisk barnavårdskonferens skulle tagas af "Danskt Fællesraad for Børnesagen" var således själfklart. Mötet, som i dessa dagar afslutats, har varit besökt af omkring 700 personer, flertalet danskar naturligtvis. Professor Ribbing utsågs till den svenska sektionens ordförande. I sammanhang med mötet var en utställning an-

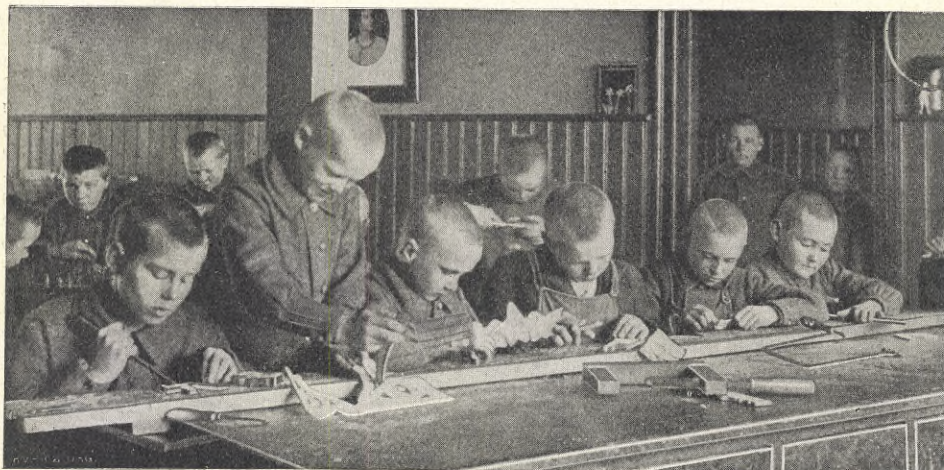

Efter fotografi.

OURÖ: Hem för olyckligt lottade barn.

Klitché: Bengt Sjöforsparre.

På utställningen var det särskildt en afdelning som väckte de besökandes intresse — utställningen från Ourö Optagelseshjem.

Efter fotografi.

OURÖ: I arbete inne.

Klitché: Bengt Sjöforsparre.

ordnad där Sverige ledsamt nog, var ytterst sparsamt representeradt; endast genom arbetsstugorna i Stockholm och Lund.

höfves, om någonsin, den rätte mannen och — icke minst — den rätta kvinnan på den rätta platsen. Och det är just dem man har så svårt att få tag i

Med detta uttryck "Optagelseshjem" menas en anstalt, som tillfälligt emottager på afvägar komna barn, egentligen barn i konfirmationsåldern, och sedan söka skaffa dem lämpliga platser. Sådana anstalter — vi ha ju några sådana äfven i Sverige, ehuru de äro afsedda för längre uppehåll och bära namnet räddningshem — ha sällan godt anseende. Här be-

Efter fotografi.

OURÖ: I arbete ute.

ansönd: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sklm.—Öbg.

— de krafter, som äro framgångens betingelser.

Då man såg utställningen från Ourö, kände man att detta måste vara något bra. Först och främst var det utförda arbetet ovanligt mångsidigt: slöjd, fiskeredskap, skodon, borstar, byggnadssten, torkad frukt, inkokta grönsaker m. m. m. m.

Det goda intrycket af Ourö utställning stärktes vid ähörandet af föreståndarens, kandidat L. Beck, föredrag om optagelseshjem. Hemmet har varit i verksamhet sedan år 1900, men oakadt missräkningar, som naturligtvis icke kunna undvikas, har han kvar sin unga, ljusa tro på kärlekens makt att locka fram det goda som finnes i hvarje barnasjäl. Då bland utflykterna, som anordnats efter mötets slut, en gäldes Ourö, var det ett 60-tal af "Börnevennerne" som valde den. Helt säkert var det ingen som ångrade valet.

Ourö är en ö i Roskildefjorden och räknar ett par 100-tal invånare.

Foto. Fred. Riise, Köpenhamn.

UTSTÄLLNING FRÅN OURÖ.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

En liten ångare förde resenärerna från Holbæk till Ourö, en timmes väg, och så gick färden vidare i vagn, tack vare den vänliga befolkningen, som mött fram med trillor, char-à-bancer och hövagnar. Från alla byggnader längs vägen vajade dannebrogen och där — på Ourö goss hem äfven de svenska och norska flaggorna. Skallande hurrarop från ett 40-tal pojks truppar hälsa oss välkomna och unga ansikten lysa emot oss i kapp men solrosorna kring väggarna. Icke ett stängsel, icke en grind, intet som talar om misstro spåras. Alla dörrar stå vidöppna, vid stranden ligga båtarna olåsta, i gossarnes sofrum stå säng vid säng, utan att någon håller vakt öfver dem. Biträdande läraren hr A. Bonviev, som äfven är trädgårdsmästare, har sina rum strax bredvid. Till de ungas sysselsättningar och nöjen, hvilka tyckas gå hand i hand, höra äfven trädgårdsskötsel, — utom de egna små blomsterlanden som de få ordna efter smak och böjelse — tillsynen af hönsgården och kaninhusen, odling af silkesmaskar — för tusen ko-

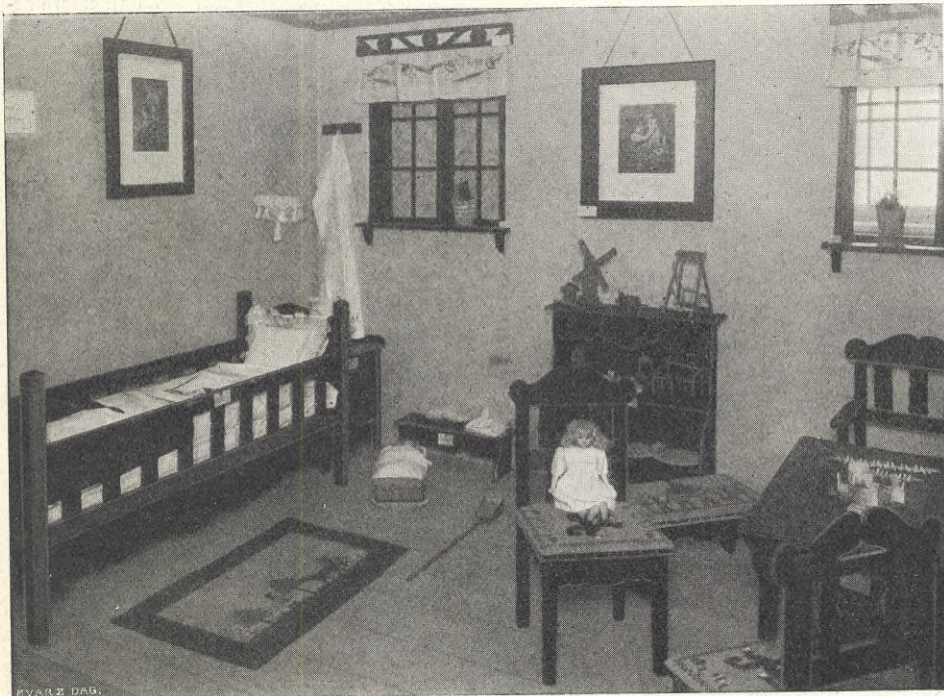
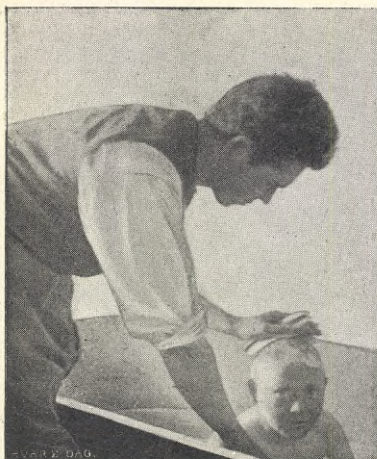

Foto. Fred. Riise, Köpenhamn.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Ob.

»BÖRNESTUE» FRÅN S:T STEFANS ARBETSSTUGA.

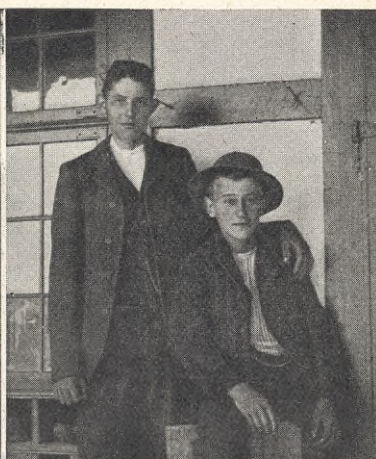

Efter fotografi.

I BADKARET.

I KÄLLANDET.

Kliché Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Gbg.
TVÅ AF »DE RÄDDADE» PÅ BESÖK
I HEMMET.

konger betalas fem kronor — och att sköta hästen, hvilken senare befattning är en högt eftersträfvad hederspost.

— Det fanns byggnadssten på utställningen — hade ni själfva "lavet" den? fråga vi en af gossarna.

— Ja då, svarade en pigg, brunögd pojke, vi blandar leran med vatten, slår den i träformar och torkar sedan stenarna i solen. Vi ha själfva byggt husen åt hönsen och kaninerna. Vill prästen hålla honom? tillägger han och räcker välvilligt en kanin åt pastor Ekman från Helsingfors.

— Hur vet du att jag är präst? frågade herr E. road.

— Ah, det skjönner jeg nok, säger bytingen tvärsäkert.

I hönshuset anmärker någon, att där är så få kycklingar.

— Ja, där fanns fler i går, säger en pojke och ser halft förebrående på oss, vi hade ju ätit upp dem till middag.

"Framgångens hemlighet i en sådan gärning som denna", yttrade föreståndaren, "är att hos gossarne framkalla känsla för hem och trefnad — en känsla, som de aldrig förlorar". Genom att låta dem syssla med blommor och djur, vårda sig om dem och glädjas åt att de trifvas väckas ömhets- och ansvarskänslan.

Det var nästan omöjligt att tänka sig, att alla dessa välklädda — ingen uniform, gudskelof! — glada och hurtiga pojkar varit förbrytare, underkastade lagens straff ("dömte paa betingelse"). (Skolkning och liknande förseelser äro icke tillräcklig anledning för intagande i Optagelsehjem).

Föreståndarens egna tre småtingar lekte bland skyddslingarne som vänner och kamrater. På min fråga till barnskarans unga mor, fru Beck, hvad ett sådant hem kunde kosta pr år, fick jag det öfverraskande svaret: "Icke under 300 kronor pr barn (bostaden icke medräknad). Kosten är enkel men god; min man och jag äta vid samma bord, utom kvällsvarlden, som barnen intaga tidigare än vi."

En synnerligt god och efterföljandevärd idé af Ourös föreståndare är bestämmandet af en årlig festdag i Hemmet och därvid samla de gossar som lämnat det-samma och nu ute i lifvet visa att de goda makterna inom dem fått öfvertaget.

Pingst är Ourös festdag och närstående bild visar två af de räddade på besök hemma hos fosterföräldrarna.

Vid afskedet med gossarna fäste jag mitt mötes-

märke — en rosett i dannebrogfärg — på "Julius'" rockuppslag med önskan, att han "skulle bli en bra og dygtig Mand, som kunde bære sit Lands Farver med Hæder." Ett strålände ögonkast och en fast handtryckning var löftet som gafs.

Ifall någon som läser detta händelsevis skulle träffa på en människa, som mist tron på det godas makt i lifvet, så var snäll och skicka honom till Ourö för att räddas från pessimism. Skicka af honom en sommardag medan solrosorna blomma.

Frigga Carlberg.

SVERIGES YNGSTA KVINNliga SIMMAGISTER:

Lisa Tydén, 9 år, Sveriges yngsta kvinnliga simmagister promoverades som "primus" vid Linköpings Simsällskaps årsfest måndagen den 14 aug. 1905.

Foto. Bergqvist, Linköping.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

GRAFFYNDET Å KULLA GUNNARSTORP.

Amatörfoto.

HERTIGPARET AF SKÅNE (1 och 2) VID PROFESSOR MONTELIUS (3) UTGRÄFNINGAR AF GRAFHÖGARNE Å KULLA GUNNARSTORP.

Vid utgräfnings af en större grafhög å Kulla Gunnarstorp i Skåne under professor Montelius' ledning har hertigen af Skåne visat stort intresse och ifrigt deltagit i arbetet, där han visat den största omsorg och noggrannhet vid fyndens uppsökande och undersökning. I högen funnos flere grafvar från tiden 1300 före Kristus och ofvanpå dessa några grafvar från cirka 600 år före Kristus.

SNAPSHOTS
FRAN DE
STORA
MÄSTER-
SKAPSTÄF-
LINGARNE
I HELSING-
BORG D. 20
AUGUSTI.

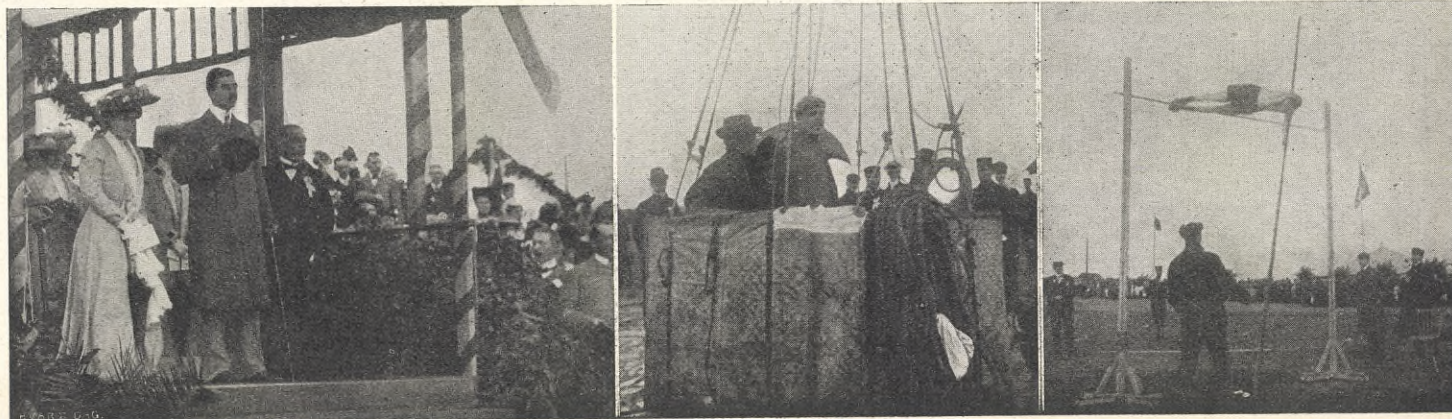

Foto. Rangnitt, Helsingborg.

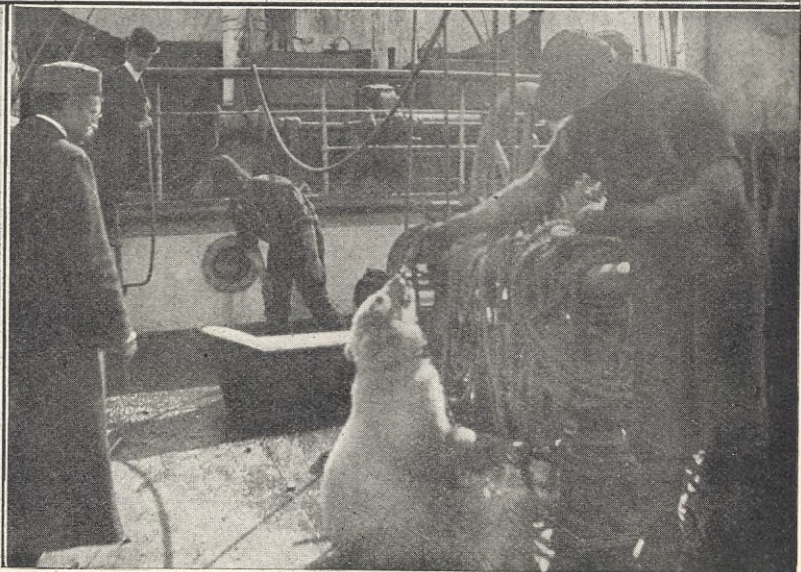
HERTIGPARETS AF SKÅNE ANKOMST.

BALLONGFARARE.

1:ste PRISTAGAREN I STAFHOPP.

DEN RÄDDADE ZIEGLER-EXPEDITIONEN.

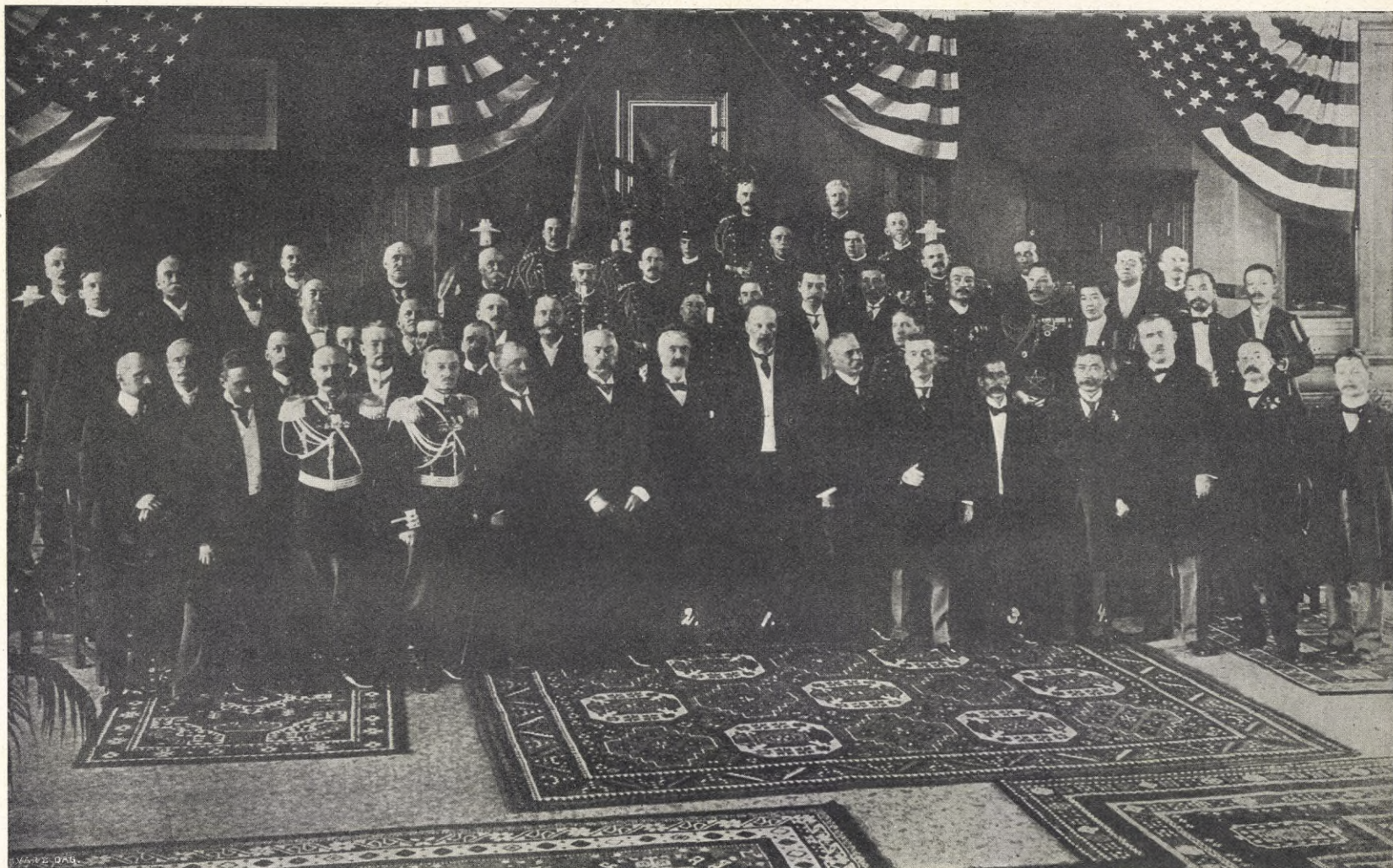
En af de mange expeditioner, som under de seneste åren rustats for at utforske de arktiske trakterne og Æfven om muligt uppnå nordpolen, var den af amerikaneren Ziegler år 1903 utsånda polarexpeditionen. Ledd af mr Fiala, företogs den med ångbarken "America", som afgick från Trondhjem den 24 juni 1903. Fården gick öfver Tromsö och Arkangelsk till Franz Josefs land som närmaste mål. Man började misströsta om expeditionens öde och redan i föl vidtog utsåndandet af undsättningsfartyg. Den sistlidne maj afsåndes expeditionen å "Terra Nova" under ledning af mr Zieglers sekreterare mr Champ och denna lyckades rädda Fiala och hans expedition. Polarexpeditionens 38 man (en hade aflidit) voro fördelade å stationerna Kap Flora, Kap Dillon och Champ Ziegler. Expeditionen hade 1903 nått 82 gr. 14 min. nordlig bredd norr om Kap Fligely. Det vetenskapliga resultatet lär vara godt.

UNDSÄTTNINGSFARTYGET »TERRA NOVA» MED DEN RÄDDADE ZIEGLER-EXPEDITIONEN.
Fotografien tagen under uppehållet i Bergen af fotograf H. N. Meyer.

Källa: *Berge skifver, 1906.*

EN VÄRLDSHISTORISK GRUPPFOTOGRAFI.

— 768 —

HVAR 8 DAG

GRUPP AF SAMTLIGA RYSKA OCH JAPANSKA FREDSONDERHANDLARE I BUCKINGHAM COURT HOUSE I PORTSMOUTH VID EN MOTTAGNING HOS STATEN
MAINES GUVERNÖR, MR LOVE: Ryske delegerade Mr Witte (1) och Baron Rosen (2); japanske delegerade Baron Komura (3) och Mr Takahira (4).

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Slijversparre stam.—Ulog.

EFTER ORIGINALFOTOGRAFI.

HANS SISTA MARSCH.

En lägerhistoria för HVAR 8 DAG af WOŁODJA.

I.

Luften var tryckande kvaf inne i sjuksalen n:o 2. På tre af järnsångarne lågo de grå filterne reglementslenligt utbredda, men ur den fjärde bädden höjde sig konturerna af en kraftig gestalt, hvilken tycktes stelrad i häftig smärta att döma af kroppens onaturligt spända ställning. Sjuklingen hade på morgonen haft ett häftigt feberanfall, men yrselns vilda kraftyttringar hade nu efterträdts af ett tillstånd midt emellan medvetlöshet och sömn. Andhämtningen var kort och rosslande, och det halfbloftade bröstet arbetade häftigt med ett pipande ljud.

Vid ett af de höga nakna fönstern satt en sjukvårdssoldat, men hans intresse rörde sig för tillfället odeladt kring de spännande förvecklingarne i "Den bleka grefvinnan eller Bodelns dotter".

En stor blå fluga surrade oafbrutet på rutan, och på sandgången utanför knarrade postens steg långsamma, släpande i julisolens hetta. Så dogo de bort för att återkomma med pinsam punktlighet. Det röda häftet med de usla träsnitten tog slut, och den unge sjukvårdssoldaten började mekaniskt se ut genom fönstret.

Hela luften dallrade af värme. Det förbrända exercisfältet flammade gulrött mellan barackernas breda gafflar. Alleernas dammiga askar stodo med orörliga blad och sofvo, och syrébuskarne sträckte sina skrupna och törstande grenar mot den torra jorden.

Officerspaviljongen stack fram ur poppeldungen som en stor vit fågel, rufvande på sina ägg, och i fjärran låg skogen, lägrets naturliga gränslinje, som en blånande massa med förtonande konturer.

Men för sjukvårdssoldaten n:o 34 Gren erbjöd icke taflan något af nyhetens behag. Den trötta blicken snuddade öfver det slumrande solmättade landskapet, och ville liksom söka sig igenom den blågrå slöjan vid horisonten. Med tröttheten förenade sig en känsla af olust, som tog sig uttryck i en lång gäspning. N:o 34 sträckte på sig, knäppte ihop händerna bakom huvudet och började balansera med stolen. Då föllo hans blickar på det bleka ansiktet med de slutna ögonen där borta i hörnet. Han lyssnade till de stötvis frampinade rosslingarne och följde händerna, som oroligt plockande rörde sig på den grofva filten.

Hå, hå, ja, ja! Stackars karl!

Mannen med den röda vinkelhaken var icke född till filosof. Ja, han ertappade sig sällan med några mer djupgående tankar än dem han behöfde sätta i rörelse för att utreda möjligheten att klarera sina affärer hos mor Kristina på marketenteriet. Doktors ordinationer, sjuklingarnes jammer, förbättring eller död — allt hade varit naturliga led i hans tjänstgöring, som aldrig förmått rubba hans slöa lugn.

Men nu. Hvad var det som kommit förut okända strängar i hans själ att dallra? Hvad var det hos ynglingen där borta som väckt den slumrande medkänslan till lif? Jo, denne stackars rosslande sjukling var ju medtäflaren från marketenteriets disk, hjälten från dansbanan, den ende som kunnat göra n:o 34 Gren rangen stridig som den förnämste i polketten. Hur väl stod icke den kraftiga gestalten fram för hans syn, då han vid handklaverets toner smidigt rörde sig i dansen med armen om den rodnande skänk-Lotta. Hur ögonen lyste, munnen småmyste och de friska tänderna glänste mellan de röda läpparne! Eller då han själf ryckte till sig det hesa, gnällande instrumentet. Så han spelade! Det var som om en galen ande farit i hela hopen. Alla kastade sig in i dansens ringlar. Det stampades, så att torfvorna rykte, svetten lackade och dammet stod som en sky. Till och med de gamla almarne syntes vilja blanda sig i den ystra leken. Deras kronor böjde sig i dansens

rytm, och stammarne tycktes darra af längtan. Hej, hvad det gick! Då hördes aldrig taptot. Då gick tystnadssignalen allas öron förbi. Då slutade det icke, förr än dagofficeren kom och blandade sig i leken. Eller på marketenteriet efter korum! Hvem var det som där förde glädjen och munterheten med sig om icke 138! Hans blåa ögon och glada leende spridde sol, hvart han kom, och flickornas blickar hängde alltid fast vid den käcke, treflige gossen. Ingen missunnade honom hans triumfer. Afundsmännens sura miner plånades ut så hastigt som aprilregn för en blick ur hans klara, öppna, trofasta ögon.

Men så en vacker dag sågs den hurtiga gestalten i sjukhusets gråkalla mottagningsrum. Spänstigheten var borta. Den bruna friska hyn var grå, och ögonen voro djupa af svarta ringar. Han klagade med förlägen min öfver mattighet och ondt i bröstet, fick en likgiltig blick ur doktors ögon, som otåligt mätte den långa raden af sjuklingar. Det gamla vanliga! En sked bröstsaft åt 138! Nästa man!

Samma dag blef han väbelhandräckning och kommanderades att rensa ogräs i rabatterna framför officerspaviljongen i duggräs och linnekläder. Dagen efter kom han ånyo i sällskap med dagkorpralen och sjukjournalen. Så eländig han såg ut! Men doktorn hade tandvärk och skickade bort den ene sjuklingen efter den andre. Hvad tunnor etc. går egentligen åt 138? Stora, starka karlen! Åh, seså, intet pjåsk! Pjåsk säger jag — f—de konster är det. Ni blir ju käringar allihop, om ni få hållas, i stället för duktiga karlar och landets försvarare. Men jag skall, ta mig etc. hålla er varma. Seså, marsch! Fältmarschen i dag skall kureras mammas gossar.

Och 138 ströks ut ur journalen och gick utan ett ljud till invändning att marschera sig frisk, den stackars gossen. Men han, Gren, hade märkt, hur illa det verkligen var bestäldt med vännen och förbannade nu sig själf, att han icke trotsat allt och gått fram till sin barske förman och sagt: Han är sjuk, doktor, mycket sjuk. Men försent kom ångern och borrhade sig in i hans hjärta, när de kommo bärande honom medvetlös, sedan han fallit som en säck i den noggranna marschen för kompanichefen efter fältmarschens slut. Brinnande feber, rosslande bröst! Doktorn blef nervös, ordinerade och svor öfver madrassvädringen och regnet.

Så hade nu den starka unga kroppen, öfver hvilken hälsan förut härskat i öfvermodig triumf, legat bunden i en medvetlöshet, som än sjönk ned i en dödslik dvala och än bröt ut i häftiga feberanfall med vilda fantasier. Doktorn kom och gick, lyssnade, mätte pulsen, nickade och meddelade sina instruktioner med sitt vanliga likgiltiga yrkeslugn.

Men nu hade motståndet rest sig i sjukvårdssoldatens bröst. Han hetsade i tysthet upp sig och frammanade gömda känslor och utbildade tankar om öfverklass och underklass, de stores förtryck och de smås offrande under deras godtycke.

Åh! straffet skulle i sinom tid drabba äfven dem! Denna reflektion ingöt hos den beskedlige Gren en droppe af vållustigt hat. De skulle själfva få känna på det, de där!

Hur hjärtskärande hade icke den stackars gossen ropat under ett af sina feberanfall: Tag bort den stora hariven, tag bort den stora hariven! Den trycker in mitt bröst. Far, hjälp mig, hjälp mig!

Och till råga på allt skulle han säkert dö. Åh, han Gren hade varit med om så många dylika fall. Hade icke doktorn också visat, hvad han tänkte om saken vid morgonronden.

Ja, han skulle dö, han den bäste, dö i blomman af sin kraft, när lifvet låg och badade i ungdomens förgyllande solsken och glädje. Det var förfärligt att

ryckas bort på det sättet. Det var himmelskriande orätt, det var dumt, när så många gamla skraltingar gingo och skräpade på jorden.

N:o 34 blef i ett nu upprorisk äfven mot försy-
nen, och det där "hvarför" stod för första gången som
ett hänfullt grinande spöke och bara stirrade på ho-
nom. Hans tankar sprattlade yivakna utan att komma
någon hvart. Han började känna sig yr i hufvudet.
Värmen och den sjukas rosslande plågade honom.

Tramp, tramp, tramp!

Slammer af bleck, klampande af grofbottnade
stöflar, och en dammsky rördes upp mot fönstret.

Han stirrar ut öfver det långa tåget på väg till
mathallarne. Allt tyckes honom i denna stund öf-
öfverdraget af samma trista, grå färg — husen, trädens
skrumpna blad, de smutsiga linnekläderna, de svettiga
anletena, de trötta, likgiltiga blickarne. Han känner
sig plötsligt som en fånge, dömd att så småningom
kvävas af brist på luft. Ett häftigt begär griper ho-
nom att slita bojorna af sig, bryta sig ut och andas
den fries lifgifvande luft. Men handen, spänd till
handling, sjunker tillbaka, frihetsglimten i ögat själf-
slocknar, och hans längtan dör bort i ett mekaniskt
lyssnande.

Tra-amp, tra-amp — tra-amp! Ljuden gytra ihop
sig och svinna hän. Posten står där borta vid grin-
darne, stel och orörlig som en staty, växande i det
långa solmättade perspektivet och stirrar efter de bort-
gående: Så rycker han till och börjar åter mäta sitt
pass med långsamma, trötta steg. Han kommer när-
mare. Sanden knastrar. Tra-amp! Tra-amp!

En slags vanmäktig förtviflan drifver sjukvård-
soldaten upp från stolen. Han stryker af sin heta
svettiga panna och börjar gå fram och tillbaka i
rummet för att drifva ut de objudna tankarne. Men
förgäves! Hans tinningar bulsa och blodet välles
som eld i ådrorna. Hela rummet börjar en ringdans
omkring honom, och öfverretad till det yttersta tycker
han sig förnimma ett sus af hviskningar, som närmar
sig och växer. Han griper sig om hufvudet med båda
händerna, men sorlet vill icke tystna. Det dunkar och
slår, hvissar, brusar, fnissar och tassar rundt om ho-
nom. Det blir honom för outhärdligt. Där vinka
dörrar, som för ut från detta helvete.

Bort, ut!

Han tar ett par steg framåt, då plötsligt en hvit
gestalt höjer sig ur det mörka hörnet som ett ande-
väsen, och ett par vildt uppspärrade, feberglänsande
ögon fastnagla honom.

Jag skall ju dö, Gren, kommer det flämtande stöt-
vis där bortifrån vrån. Försök inte bedra mig. Jag
känner det själf. Det är snart slut med mig. Det
går fort — fort som en maskin — det hugger tag och
sliter och sliter. Åh, det är så svårt. Jag är ju så
ung, och jag var ju så stark och frisk. Du tycker väl
jag är en stackare, men det känns så tungt. Inte vet
jag hur länge jag legat så här, men ibland har jag
vaknat till på natten, när det var tyst och mörkt, och
då har den lede suttit och dinglat med benen på en
kista öfver mitt bröst. Han har grinat och hviskat.

— Där har du, där har du. Säg hvad menar
han Gren?

Den sjukas ögon stirra med förtviflans ångest,
och kallsvetten pärlar på den bleka pannan. Tror du
han menar, att jag inte brytt mig om det där — Gud
och kyrkan och prästerna utan dansat och sjungit och
left rackare. Tror du han sitter här och lurar på mig,
den svarte — under sängen — för att ta' mig — när
allt är slut till den där elden där nere. Tala, käre
Gren. Säg, att det icke är så. Säg, att jag får leva,
lite till bara för att få bort honom. Jag begär
icke mera. Han däruppe kan icke vara så hård att
kalla bort mig på det här sättet. För rätten har jag

icke varit så dålig. Jag har ju aldrig gjort något illa.
Jag har bara varit ung och glad. Jag lyfte flickorna
så högt, att de hissade — — och ja, nog har jag
 varit med om vettville och dårskaper, men de bara
skrattade åt mig, och alltid fick jag göra som jag
ville. Man har ju tiden på sig tänkte jag. Men hvar-
för står du bara och stirrar på mig, Gren? Dina ögon
se så hemska ut. Åh, nu förstår jag. Du har be-
dragit mig. Du vet att satan skall hämta mig. Du
har ljugit för mig hela tiden med din tystnad, ljugit
därför att du och doktorn ha *sått* mig. Men jag lä-
ter icke sälja mig, hör du. Må ni komma och jag
skall krossa er i småsmulor som kaffeböner i en mor-
tel. Ha, ha, ha, ha! Du ljög, därför att du icke
trodde jag visste allt, din smilande räf! Jag som sett
rätt igenom er alla som glas, som lyssnat till hvarje
tanke i era svarta själar från den här halmsäcken,
som jag nu lämnar. Lämnar sa' jag. Ty nu ska' jag
ut och dansa. Se — de stå uppslådla alla mina
flickor och vänta så snällt — så snällt. Ja, jag kom-
mer små sötungar — små rosenknoppar. Gif akt!
Se till vänster! Midt åt — i Jesu namn! Färdiga
till eid, Sen i inte? Den store svarte därborta —
den lede med hornen i pannan. 300! Skynda!
skynda, han kommer nu. Marken dånar! Fräls mig
— hjälp mig. Gud, Gud!

En rossling kväver de sista orden. Den feber-
sjukes hufvud sjunker tillbaka mot kudden, och de
knutna händerna falla maktlöst åt sidan, under det att
det långa tåget drager förbi från mathallarne och drif-
ver upp dammet mot rutorna i sjuksalen n:r 2. Allt
är åter tyst i rummet utom den blåa flugan, som dan-
sar och surrar. På afstånd höras kommandoorden vid
postens aflösning. Ett skratt klingar fram och försvin-
ner med lätta, bortdöende steg. Men sjukvårdssolda-
ten står fortfarande kvar på samma ställe orörlig lik-
som förstenad. — — —

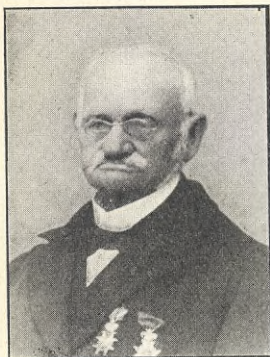
Genom det öppna fönstret strömma de sista to-
nerna af psalmen: "Så går en dag än från vår tid"
Så blir det åter tyst, till dess att som en i fjärran
mullrande åska: "Gud bevare konungen och fäder-
neslandet" ger eko mot barackerna och rullar ut öfver
slätten.

N:o 34 sitter vid sin döende väns hufvudgård.
Dennes bleka ansikte, kort förut så förvidrat af ångest
och sjukdomskamp hvilat nu med ett uttryck af frid-
fullt lugn mot det grofva örngåttsvaret. Doktorn har
nyss gjort ett extra besök i sjuksalen. Patienten
skulle troligen icke öfverleva natten. Antagligen
komme han att dö utan att ha återfått medvetandet,
hade han sagt. Sjukvårdssoldaten sitter och stirrar
med torra ögon på de slutna ögonlocken. Han und-
rade . . . Men, hvad var det? Var det inbillning el-
ler verklighet? Han reser sig upp, böjer sig ned öfver
den sjuke och lyssnar till hjärtats svaga slag. Hans
hand for lätt öfver den fuktiga pannan. Då öppna
sig patientens ögon, långsamt med ett stelt frånva-
rande uttryck. Men feberglansen är borta. Det är
endast detta famlande efter tid och rum, hvilket kän-
netecknar ett hastigt uppvaknande ur en djup sömn,
som speglar sig i blicken.

— Hvar är jag? Har jag varit länge borta?
smärman är svag nästan hviskande. Så drager ett
smärtfyllt uttryck öfver de infallna dragen. Åh — nu
minns jag allt. Och jag som trodde — — . Men här
är ju du, Gren — och här sängen — och där de gråa
väggarne Det var således bara en dröm — en dröm
— men ack så vacker, så vacker. Luta dig närmare
Gren, skall du få höra. Jag såg ett stort fält, som
aldrig tog slut. Solen höll just på att gå ned, och
allt var så lugnt och stilla. En gammal gubbe gick
ensam och stapplade. Ibland stannade han och såg
sig omkring åt alla sidor. Så tycktes han sucka djupt

(Forts. å sid. 772.)

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

C. J. E. EDEL FELT.

F. d. kapten Carl Johan Eberhard Edelfelt fyllde d. 19 aug. 90 år. Löjtn. v. N. Skånska Inf.-reg. 46, kapt. 55, afsked 78. F. d. landstingsm. i Kristianstads län, f. d. ordf. i nneestads s:ns sparb. f. d. ordf. i komm.-näm. och stäm. i Önnestad, led. o. v. ordf. för Malmöhus läns landbruksskola sedan 81, m. m.

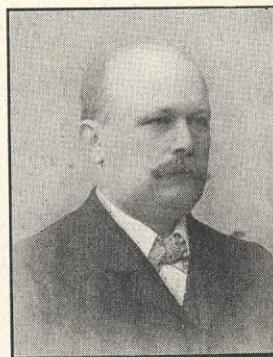
O. A. BRODIN.

Ledamoten af Riksdagens A. K., skeppsbyggmästaren och skeppsredaren Olof August Brodin i Gefle, fyllde den 12 aug. 65 år. Bevistat 18 riksdagar och innehar ett flertal kommunala uppdrag.

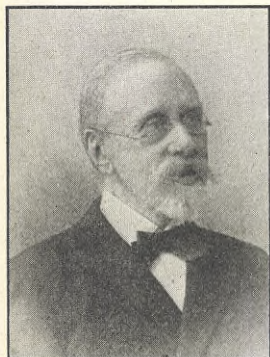
H. W. WESTIN.

Öfverstelöjtn. vid Kustart., befälh. å Kungaholmsfortet, Hugo Werner Westin i Karlskrona fyllde d. 17 aug. 55 år. Und.-löjtn. v. d Svea art.-reg. 69, kapt 81, trspt till Vaxh. art.-kär 88, major 96, trspt t. kust-art. 03, öfverstelöjtn. vid Kustart. 04. Varit stadsfullm. i Vaxholm. Utg. lärob. i matem.; medarb. i Nord. Fam. bok

C. H. B. BERGSTEDT.

Lektor Carl Hugo Brynolf Bergstedt fyllde den 16 aug. 50 år. F. i Borås, stud.-ex. 74, fil. dr och doc. i klass.-arkeologi i Uppsala 88. Lektor i Norrköping 84, vid Stockholms N. Latinläroverk sedan 94.

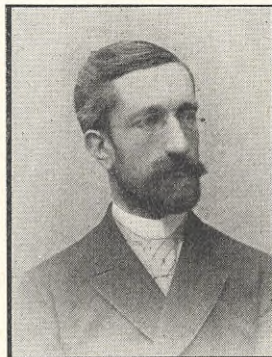
C. M. F. E. GETHE.

K. sekr. Carl Magnus Fredrik Erland Gethe, fyllde d. 16 aug. 75 år. Stud.-ex. 47, e. o. kansl. i fin.-dep., sekr. i Klmr läns s. hush.-sällsk 73 m. m. Stadsfullm. 67—03 o. dess ordf. fr. 95, utg. af tidsn. Kalmar 69—93, ordf. i Klmr nav.-skola 81—03, jämte ett flertal andra komm. uppdr. i Riksd. A. K. 91—99.

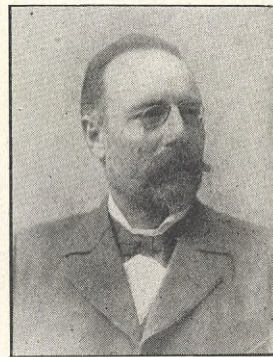
O. F. SCHILDT.

Major Oskar Ferdinand Schildt fyllde den 13 aug. 60 år. Född i Stockholm, stud.-ex. 66, underlöjtn. vid Västerbottens Fältjägarreg. 68, löjtnant 70, kapten 84, major vid Västerbottens regte 96, afsked 01. Befälhavare för Degerfors rullförlingsområde n:o 70 sedan 01.

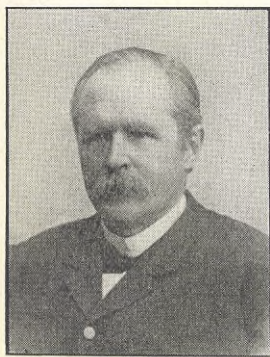
A. F. BERGLUND.

Den 17 aug. fyllde lektorn i teol. och historia vid Södermanl. högre allm. lärov. i Sthlm Adolf Fredrik Berglund 60 år. Stud. ex. 64, teol. kand. 76, e. o. lektor 80, lektor sedan 81. Medlem af Sv. missions-sällskapets styrelse sedan 83, medl. af katekesutskott. i "Pro Fide" m. m.

G. OLSSON.

Bruksägaren Gustaf Olsson i Östanby, Gusselby fyllde den 20 aug. 50 år. Intresserad kommunalman, styrelseledamot i Lindes Bankaktiebolag.

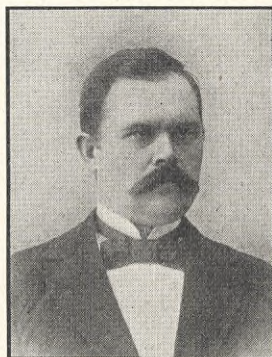
K. G. E. LEISSNER. †

Den 14 aug. afled f. d. tullkontrollören v. häradshöfd. Karl Gustaf Emanuel Leissner, nära 75 år gammal. Hofrättsex. 59, auskultant i Skånska hofrätten s. å. och 61 i Göta hofrätt, v. häradshöfding 62. Tullfiskal i Kalmar 65, kontrollör 78, afsked med pension 98. Mång-årig stadsfullmäktig i Kalmar.

C. A. OLSSON. †

Den 15 aug. afled i Stockholm, grossh. Carl August Olsson, f. 40. O. var den förste i hufvudstaden, som etabl. skoaffär i butik, för 40 år sedan. Nu är affären en af de största i sitt slag i landet med fillaler i landsorten. I slutet af 70-talet startade O. äfven stor engrossaffär i läder och skinnvaror.

P. A. ÖSTERGREN. †

Den 19 aug. afled fil. och juris dr Pär Adolf Östergren vid 41 års ålder. Stud. 82, fil. dr 96. Jur. kand. 01, jur. dr 03. Hade kort före sin död afslutat specim. för juridisk professur i Lund.

O. V. J. WIGERT. †

Den 12 aug. afled i Stockholm regementsintendenten vid Väster-norrlands regemente, intendenten af 2:a klass vid intendenturkåren Oscar Vilhelm Jakob Wigert, 30 år gammal.

(Forts. fr. sid. 770).

men fortsatte sedan sin vandring. Han kom allt närmare och närmare, och jag igenkände då min gamle far. Jag ville ropa, men min tunga var liksom fasttjudrad. Så satte sig den gamle och började gråta bittert. Men då hände något underbart. En vacker yngling i hvita kläder, alldeles lik ängeln vid grafven på altartaflan därhemma stod plötsligt som framsprungen ur jorden framför honom. Han lade sin hand på fars axel och pekade uppåt. Där syntes en stjärna, som med vindens hastighet närmade sig. Den blef stor som solen och sänkte sig långsamt ned på fältet. Så bleknade den och försvann som i en dimma, men ur töcknet trädde två människor fram, en kvinna och ett barn. De gingo icke utan tycktes sväva fram öfver de hvita blommorna på det stora fältet. De kommo allt närmare, och jag igenkände då i kvinnan min mor, min egen mor, som dog, då jag var en liten gosse. Och det var mig hon höll i handen. Mor och jag sågo så lyckliga ut och vinkade till far. Gubben reste sig och ville skynda mot dem. Men den vackre hvite, unge mannen böjde varnande handen. Synen försvann. Det blef allt mörkare omkring honom, men själf strålade han som månen en augustinatt. Han log så vänligt. Sedan lade han sin hand på min panna, och då vaknade jag, men bara på en stund, ser du Gren, ty snart kommer han och hämtar mig ditupp — högt upp öfver stjärnorna. Nu fruktar jag icke längre för något. Jag känner mig så lätt och glad och lycklig, ty jag får komma till mor — och där *hon* är dit kan aldrig den lede komma.

II.

Kompani, vänster om, halt! Lediga!

Sabeln faller klirrande ned i baljan, och sergeanten, som fört hela kompaniet från baracken till sjukhusplanen, börjar promenera framför fronten.

Andra kompaniet står tyst som en mur. All munterhet och talträngdhet är liksom bortblåst. En tryckande känsla af dödens närhet och oberäknelighet har lägrat sig öfver den unga skaran. Lille 89:an med de stora milda barnaögonen, han som varit den bortgångnes bäskamrat och trogne hund, gnider envist sina nyputsade, blänkande knappar för att icke låta märka den omanliga tår, som skymmer ögat.

Gif akt! De dåsiga lemmane räta ut sig, blicken vaknar och tankarne skingras för att samlas i rättad kolonn vid lystringsordets pisksnärtljud.

Majoren, kompanichefen och 138:s löjtnant passera fronten och försvinna i sjukhuset.

Så förflyter åter en stund i sommarmiddagens stillhet, och kvalm. Det blyfärgade molnet, som stått likt ett varningstecken i öster har långsamt bredt ut sig och kastat en flik af sin mörka mantel öfver solen. En och annan vindfläkt drager som en suck genom askarnes kronor och för ett rasslande papper öfver den dammiga vägen. Den hvita duken med det blodröda korset på sjukhustaket skälfrer, gripes, vecklar ut sig och sjunker åter tillbaka som en utvriden trasa.

Den torra värmen och den söfvande tystnaden, genom hvilka endast myggsvärmarnes surr i de slumrande trädens kronor dallrar, har sänkt den lilla truppens väntan i dåsig maktlöshet. Lemmane ha blifvit tunga och hufvudena sjunkit ned mot bröstsen som på trötta åkarkampar. Till och med sergeantens pösande vadd har liksom krympt ihop. Då höras steg som knastrar öfver det torra granriset i sjukhusets förstuga. Löjtnanten visar sig i dörröppningen och ger ett tecken åt sergeanten. Denne rycker till, hälsar och kommenterar: — Tredje halftroppen i första plutonen — framåt marsch! En liten flock bryter sig ut ur ledet, tager några steg framåt och tvärstannar plötsligt som en hop får framför en gläfsande hundracka. Hvad är egentligen meningen? De se dumma och förlägna

ut. Sergeanten gör en otålig åtbörd mot sjukhuset, så lunka de fram med släpande ännu villrådigaste steg mot den öppna dörrrens svarta gap. En och en i sänder klampa de in. Lille 89:ans hand far nervöst upp och ned. Slutligen griper han tag i mössan och blottar sitt ljuslockiga hufvud.

— — — — —
Mot staketet hänga beväringar som försakat mid-dagshvilan för att njuta af denna omväxling i det enformiga lägerlivet. De gäspra, småprata med slöa miner och snegla bort mot markententriflickorna, som skockat sig samman i en klunga invid sjukhusväggen. Mor Kristinas annars så leende döttrar bära rödgråta ögonlock och se så hemjungfruaktiga och sedesamma ut i sina svarta klädningar och nystärkta hvita förkläden.

Med dästa magar och lata rörelser rulla musikfanjunkarne fram för att förena sig med den öfriga musiken. Tamburmajoren står i position med blick af kommenderande general. Trumslagarpojkarne nojsa bakom basstrumman, och esskornetten gör förgäfvets miner åt Lina i messen.

Nå, äntligen! Ett doft klampande höres i sjukhusets förstuga. Allas ögon riktas mot den öppna dörren i det kalla, gråa huset. Så träda de ut på trappan de där tafatta och klumpiga gossarne i den dödes halftropp, men nu med högburna hufvuden och högtidligt allvar i hvarje drag. Men så bära de också 138 mellan sig.

I den svartbetsade kistan utan andra prydnader än ett par kransar af ligastrum och några små rörande enkla buketter, hvilat den kufvade styrkan, den förstummade glädjen, lifvet i sin härligaste blomning, kvädfd af dödens förintande andedräkt. Varsamt nästan ömt sätta de stora barnen ned sin dyrbara börda på den simpla träställning, som skall föreställa katafalk. Så träda de åt sidan för att lämna rum åt likföljt.

Mellan den reslige majoren med de hvita mustascherna och de vänliga ögonen samt den lille buttre kompanichefen, som går i ständig fruktan att bli förbigången, vacklar en bruten gubbgestalt fram. Bakom dem följa löjtnanten, fanjunkaren och n:o 34 Gren. När den lilla processionen stannar, sjunker den gamle ihop med ett stönande, och hans skumma ögon stirra på de där svarta bräderna med ett uttyck af gränslös förtviflan och hopplöshet. Hans far! Hans far! En sakta hviskning går genom leden, och sönern till många sådana gamla utnötta, tröttkörda arbetsmaskiner känna ytterligare en våg af medkänsla slå in i sina hjärtan.

Regementstrumslagaren höjer sin staf och tonerna af "Jag går mot döden hvar jag går" välla fram majestätiska och gripande. Studentbeväringarne stämma i med klara ungdomsfriska stämmor. "Bassarne" trefva förläget efter sina fältandaktsböcker, och snart ljuder sången stark men ojämn som i en sockenkyrka. Den gamle vid kistan snyftar sakta, och de skrumpta valkiga händerna skälfrva och skaka. Markententriflickorna glömma, att deras förkläden äro nystärkta, och ynglingaflocken vid staketet har upphört att gäspra.

De sista tonerna eka mot barackernas breda gafflar, kastas tillbaka i rymden och försvinna förenade med trumhvirflarnes dallrande ljudvägor. Studenthalftroppen öppnar sig, och en ung ljuslett man med ett drag af ungdomlig energi kring de smala läpparne, träder fram till kistan. Den gamle höjer långsamt sin blick och fäster sina halfslocknade ögon nyfiket på den ungdomliga gestalten.

I Guds Faders och Sons och den Helige andes namn! Bönerna komma, burna af ett fast och värdigt lugn. Så höjer sig den lågmälda stämman, och

den unge talaren säger sig vilja yttra några ord vid den borttryckte kamratens bår. Han börjar så tala det gamla men ständigt nya om ungdomen som en vårens tid, då lifvet pulserar som saften i den unga björken, hvilken glömsk af förgängelsens tid njuter och jublar i sin friska, stolta skrud. Man glömmet i allmänhet så lätt, emedan man lefver så lätt. För sent kommer eftertanken, då döden som en frostnatt sveper sin kalla andedräkt öfver den härliga grönskan. Den vissnar och står död som ett tänk på manande och varnande. Han vore emellertid glad öfver, att denne kamrat, som lefvat sitt korta tanklösa ljusa vår-lif dock fått nåd att, innan hjärtats slag stannat och dödens ångest bredt sin slöja öfver själen, finna den store förbarmaren, och med tvänn namn på sina läp-par, det högsta i himlen och det dyrbaraste på jorden vandra vägen in mot det okända. Han hoppades slutligen, att denne afhållne kamrats död skulle blifva ett outplånligt minne, mera väckande än den strängaste botpredikan och ett talande vittnesbörd om den förgängelse, som icke ens skonar den nytuslagna blomman, som i sin skönhet speglar skaparens härlighet.

Åkten är slut. Majoren vidrör lätt gubbens arm.

Han spritter till som väckt ur en dröm. Så falla de slöa blickarne på de svarta bräderna, som girigt sluta sig om hans ålderdoms slocknade hopp. Hans egen gosse för alltid borta! Tystnad i stugan, dödsstilla i lifvets afton. Hvarför hade döden gått *honom* förbi och präsat sitt kalla bröst mot hans präktige, oförlitnelige gosse? Hvarför?

Tamburmajoren med det granna skärpet höjer stafven. En dof hvirvel ljuder. Bärarne lyfta åter upp kistan, och så sätter sig processionen i rörelse mot vägen, där en vagn väntar den gamle fadern och hans döda son.

För mitt minne står så tydligt detta begravningsståg. Jag tycker mig ännu höra sorgemarschens mäktiga toner eka mot de långa byggnadsfilerna, det ideliga dofta trummandet, som stundom växer till en mulrande åska. Jag tycker mig ännu se denna allvarliga tysta skara, som långsamt skrider efter den simpla kistan, majorens resliga figur, den vacklande brutne gubben som icke hade råd att sörja sin ende son, med något annat än sitt brustna hjärta och sina fransade hälgdagsbyxor. Och så denna ungdomsskara som följer efter och breder ut sig på sidorna om likföljet. Råa, skränande ynglingar plötsligt förstummade inför denna lefvande predikan öfver lifvets förgänglighet, det vanliga hångrinet öfver heliga ting förvandladt till vördnadsfullt allvar, aktningsfull, djup, nästan tryckande tystnad. Man hör utom den dystra marschen, accompanerad af stämde trummor, endast sanden som knastrar under grofva stöflar. Tra-amp! Tra-amp!

Utanföret på vägen håller en halfhäck med ett lager af ren halm utbredd öfver de glesa spjelorna.

På brädan, som är lagd tvärs öfver detta tarfliga fordon, sitter en karl och halfsofver. Framför denna den dystraste af likvagnar står en ruggig krake, som knappast tycks äga kraft att vifta bort flugorna. Mannen i vagnen vaknar till ro i sin halfslummer, ser sig likgiltigt omkring och börjar säfligt breda ut ett trasigt hästtäck öfver halmen.

Kistan lyftes upp. Det knakar i spjalorna, och hästen spetsar sina öron. Majoren klappar den gamle deltagande på skuldran och låter något försvinna i den snusbruna rockens vida ficka. Ett par stora tårar plöja sig sakta väg mellan rynkorna i gubbens ansikte. Med darrande händer vacklar han från den ene till den andre under det att något som skall föreställa tack försvinner i en hjärtslitande snyftning.

Så sätter han sig tungt upp med ansiktet vänt mot den svarta lådan på hästtacket. Skjutsbonden fattar tömmarne smacker otåligt, den magre kampen börjar röra på sig, och vagnen rullar gnisslande bort på den dammiga landsvägen och försvinner så småningom i det blåa töcknet som sväfvat öfver lägrets mörka gränslinie.

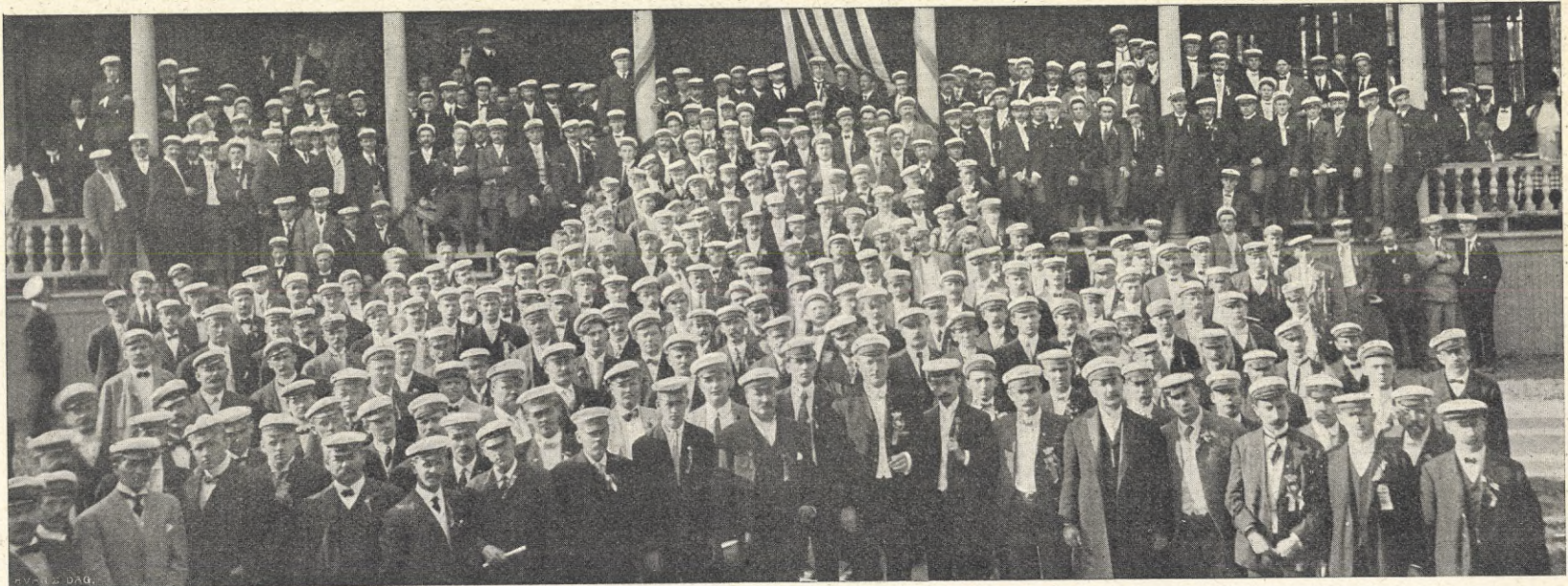
Klöhn - Bengt Sjöbergparre.

KEJSAR FRANZ JOSEPH. GENERAL I SVENSKA ARMÉN. 75 ÅR D. 18 AUG.

Med förvärfvad reproduktionsrätt efter originalteckning.

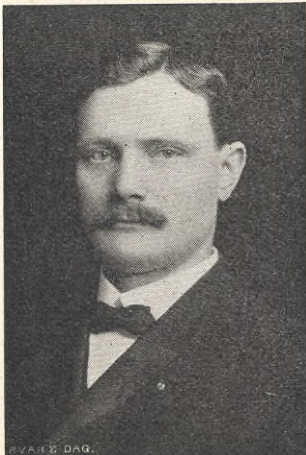
BELLMANSFEST I AMERIKA.

HVAR 8 DAG.

Efter fotografi.

BELLMANSFESTEN I RIVERVIEW PARK, CHICAGO DEN 23 JULI. Besøkt af c:a 10,000 personer, hvarvid gåfvos 2 konserter af Svenska Sångarförbundet i Amerika.

Efter porträtt. O. N. NELSEN. Presid. för S. S. F. i Amerika.

Efter fotografen

FRÅN NORDISKA SKOLMÖTET I KÖPENHAMN. Svenska, norska och danska deltagare i en utflykt tiil Herning.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Skilm.—Gbg.